

– Имам право на претърсване и изземване при укриване и затрудняване работата на данъчните контролни органи, но при спазване изискванията на Наказателния процесуален кодекс.

Освен права, данъчните контролни органи имат и задължения, а именно:

1. Да се легитимират чрез своята служебна карта при извършването на проверки и ревизии;
2. Да спазват организацията на работа, утвърдена в данъчната администрация;
3. Да пазят в тайна обстоятелствата и фактите, които са им станали известни по служба.

Служител в данъчната администрация може да бъде всеки дееспособен български гражданин, който не е осъждан за умишлено престъпление от общ характер, не е лишен по съдебен ред от правото да заема съответната длъжност, няма висящи изпълнителни дела и отговаря на изискванията за работа в данъчната администрация. В устройствения правилник са определени категориите служители в данъчната администрация, които подлежат на професионален квалификационен тест и експертна психологична оценка, която се ползува единствено за служебни нужди само от лица, определени със заповед на Главния данъчен Директор. Те нямат право да са еднолични търговци, неограничено отговорни съдружници в търговски дружества, търговски представители или търговски пълномощници. Не могат да сключват допълнителни трудови договори с друг работодател, или да работят извън системата на данъчната администрация, освен с писмено съгласие на Главния директор на данъчната администрация.

Обучението, квалификацията и професионалната подготовка на служителите в данъчната администрация се извършват в Националния учебен център на данъчната администрация и неговите регионални центрове за специализация и квалификация. Организацията и дейността на централните за специализация и квалификация се определят от Главния Данъчен директор.

ПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА

1. Учебник „Административно право обща и специална част.” Илиев И.В. 2018

*Н. В. Станишевська, магистр гр. УНЗм-1-18-1.4з
Київського університету імені Бориса Грінченка,
бухгалтер ПНЗ “Центр технічної і художньо-естетичної
творчості для дітей та юнацтва “Зміна”
К. М. Краус, к.е.н., доцент кафедри управління
Київський університет імені Бориса Грінченка*

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Анотація. Досліджено нормативно-правове забезпечення України, яке регулює та визначає основні принципи фінансування діяльності позашкільних закладів освіти. Проаналізовано ключові засади фінансування позашкільної освіти відповідно до Бюджетного кодексу України. Оцінено умови фінансування позашкільних закладів освіти в рамках Державної цільової соціальної програми розвитку позашкільної освіти.

Ключові слова: управління, фінансово-економічна діяльність, позашкільні навчальні заклади.

В наш час позашкільна освіта є невід’ємною частиною системи освіти, визначеної Конституцією України, законами України “Про освіту”, “Про позашкільну освіту”, і спрямована на розвиток здібностей дітей та молоді у сфері освіти, науки, культури, фізичної

культури і спорту, технічної та іншої творчості, здобуття ними первинних професійних знань, вмінь та навичок, необхідних для їх соціалізації, подальшої самореалізації та/або професійної діяльності [1]. Позашкільна освіта сьогодні являє собою цілеспрямований процес і результат навчання, виховання, розвитку та соціалізації особистості у вільний час у позашкільних навчальних закладах та інших соціальних інституціях [2].

Однак сьогодні є чимало гострих проблем у сфері розвитку позашкільних навчальних закладів, які потрібно терміново вирішувати. Це насамперед недостатнє, а в деяких випадках мізерне фінансове й матеріально-технічне забезпечення галузі, що перешкоджає вдосконаленню навчально-матеріальної бази більшості позашкільних навчальних закладів, особливо районної і міської ланок. Недостатнім є рівень управлінської, економічної й правової підготовки керівників цих закладів; діяльність центрів патріотичного виховання, дитячо-юнацьких клубів не координується, як і проведення масових заходів з учнівською молоддю для військово-патріотичного виховання [3].

Позашкільна освіта є складовою освітньої системи держави. Але чи перебуває вона в рівних умовах з іншими ланками освіти, зокрема щодо фінансування? Відповідно до Бюджетного кодексу України тільки позашкільна освіта з усієї системи національної освіти має фінансуватися з місцевих бюджетів (за винятком заходів обласного та районного значення з позашкільної роботи з дітьми). Хоча ст. 61 Закону України “Про позашкільну освіту” визначено, що фінансування державних закладів освіти та установ, організацій, підприємств системи освіти здійснюється за рахунок коштів відповідних бюджетів, коштів галузей народного господарства, державних підприємств і організацій, а також додаткових джерел фінансування. До того ж у ст. 26 Закону України “Про позашкільну освіту” зазначено, що фінансування державних та комунальних позашкільних навчальних закладів здійснюється за рахунок коштів відповідних бюджетів, а приватних позашкільних закладів – за рахунок коштів засновників (власників) [5].

З прийняттям Бюджетного кодексу України позашкільні навчальні заклади почали отримувати фінансування, перекладене на місцеві бюджети, винятково за залишковим принципом. Це призвело до того, що позашкільну освіту було віднесено до другорядної, соціально незахищеної сфери. А розподіл видатків органи місцевої виконавчої влади та місцевого самоврядування здійснюють самостійно з огляду на обсяги доходів та власні пріоритети в їх паюванні [5].

Слід зазначити, що впродовж кількох десятиріч фінансування позашкільних навчальних закладів здійснювалося з державного та переважно обласних бюджетів, а також за рахунок часткової оплати навчання батьками. Останнім часом навіть з’явилася так звана прихована ліквідація позашкільного навчального закладу, що полягає в об’єднанні декількох позашкільних закладів в один під виглядом оптимізації та економічної доцільності. При цьому, як правило, вивільнені приміщення використовують потім не за призначенням [5].

Для збереження та вдосконалення системи позашкільної освіти, підвищення її освітньо-виховного потенціалу Міністерство освіти і науки розробило Державну цільову соціальну програму розвитку позашкільної освіти (затверджена Постановою Кабінету Міністрів України № 785 від 27 серпня 2010 року). На її основі в більшості областей затверджено аналогічні регіональні програми. Завдяки такому програмно-цільовому підходу з’явилася можливість урізноманітнити форми охоплення позашкільною освітою дітей шкільного віку, особливо в сільській місцевості, наприклад, шляхом розвитку мережі філій позашкільних навчальних закладів обласного та районного підпорядкування або відкриття гуртків таких закладів на базі загальноосвітніх навчальних закладів сільської місцевості тощо. Також програма передбачає значно покращити матеріально-технічне та програмно-методичне забезпечення позашкільних закладів [5].

Безперечно, для успішної реалізації державної цільової програми потрібні відповідні фінансові ресурси. А це можна забезпечити лише за умов запровадження нових механізмів фінансування системи позашкільної освіти [5].

Тенденції, що притаманні сучасній освіті в Україні, можна визначити тільки

аналізуючи процеси, що відбуваються в державі як складній соціально-економічній системі, а також у єдності з розвитком міжнародної освітньої сфери [4]. Таким чином, до загальних тенденцій в освіті України можна віднести: невідповідність бюджетного фінансування вимогам суспільства до якості навчання і виховання; певна орієнтація з боку органів управління освітою на самофінансування та підприємницьку діяльність навчальних закладів.

ДЖЕРЕЛА

1. Міністерство освіти і науки України. *Позашкільна освіта*. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/pozashkilna-osvita> (дата звернення: 15.03.2019).
2. Міжнародний форум з позашкільної освіти. URL: http://pou.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3 (дата звернення 18.08.2019).
3. Григорій Пустовіт, Позашкільна освіта та виховання крізь призму сьогодення. URL: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:qIRoODhs6-gJ:www.irbis-nbuv.gov.ua> (дата звернення: 19.03.2019).
4. Управління освітою в Україні: стан, тенденції, перспективи. URL: http://tme.uomo.edu.ua/docs/Dod/2_2010/chigrin.pdf (дата звернення: 20.03.2019).
5. Євген Красняков. Перспективи розвитку позашкільної освіти в контексті вдосконалення механізму її фінансування. *Наукова бібліотека*. URL: <http://veche.kiev.ua/journal/2982/> (дата звернення: 26.03.2019).

*N. V. Stanishevskaya, Master Degree MEd-1-18-1.4,
Borys Grinchenko Kyiv University,
Accountant OEI "Center of technical and artistic and aesthetic
creativity for children and youth "Change"
K. M. Kraus, Cand. Sc. (Economics),
Senior Lecturer of the Department of Management
Borys Grinchenko Kyiv University*

Modern Ukrainian practice in the management of financial and economic activities of educational institutions

Annotation. The legal and regulatory frameworks of Ukraine, which regulates and defines main principles of financing activities of out-of-school educational institutions, are investigated. Key principles of financing extracurricular education in accordance with the Budget Code of Ukraine are analyzed. The priority conditions for financing out-of-school educational institutions within the framework of the State Target Social Program for the Development of Out-of-School Education have been evaluated.

Key words: management, financial and economic activities, extra-curricular educational institutions.

*Г. М. Поченчук, к.е.н., доцент
Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича*

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК МЕТОД ЗРОСТАННЯ СПРОМОЖНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Анотація. Розглянуто поняття децентралізації в системі територіального управління. Обґрунтовано необхідність децентралізації в Україні для подальшого реформування системи місцевого самоврядування та збільшення спроможності територіальних громад. Визначено напрями поглиблення реформування системи управління на місцях.

Ключові слова: децентралізація, місцеве самоврядування, територіальна громада, територіальна спроможність.